

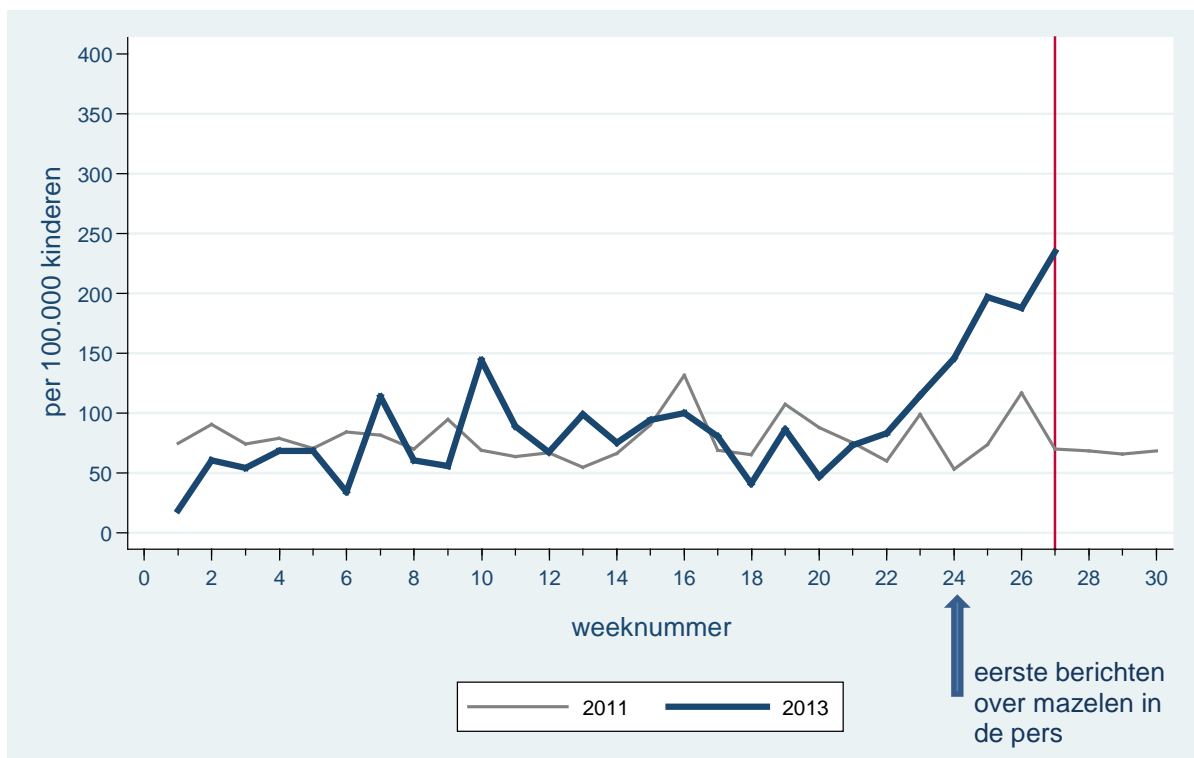
Dit factsheet is een uitgave van het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg). De gegevens mogen gebruikt worden onder vermelding van de bron: Hooiveld M, ten Veen PMH, Zock JP en Schellevis FG. Huisartsen zien meer kinderen met vlekjes. Utrecht: NIVEL, 2013.
NIVEL-publicaties staan in pdf-format op www.nivel.nl

Huisartsen zien meer kinderen met vlekjes

Factsheet NIVEL zorgregistraties eerste lijn – Surveillance, 16 juli 2013

dr.ir. M. Hooiveld, drs. P.M.H. ten Veen, dr.ir. J.P. Zock, prof.dr. F.G. Schellevis

Sinds mei 2013 zijn er gevallen van mazelen gemeld in gebieden met een lage vaccinatiëgraad voor deze ziekte. Uit de surveillance cijfers van NIVEL zorgregistraties blijkt dat huisartsen de laatste tijd opvallend veel andere kinderen zien met ‘vlekjes’. Deze kinderen hebben naar het oordeel van de huisarts geen mazelen, rode hond of waterpokken, maar een andere virusziekte met huiduitslag, zoals de vijfde of zesde ziekte. De stijging van huisartsbezoeken vanwege ‘vlekjes’ speelt niet alleen in gebieden met een lage vaccinatiëgraad, maar ook in de rest van het land. Deze surveillance cijfers van het NIVEL worden wekelijks geactualiseerd en zijn een aanvulling op de registratie van meldingsplichtige ziekten van het RIVM.

Figuur 1. Wekelijks aantal kinderen (0 – 4 jaar) dat contact heeft met de huisarts vanwege de diagnose virusinfectie met exantheem ('vlekjes'), heel Nederland.

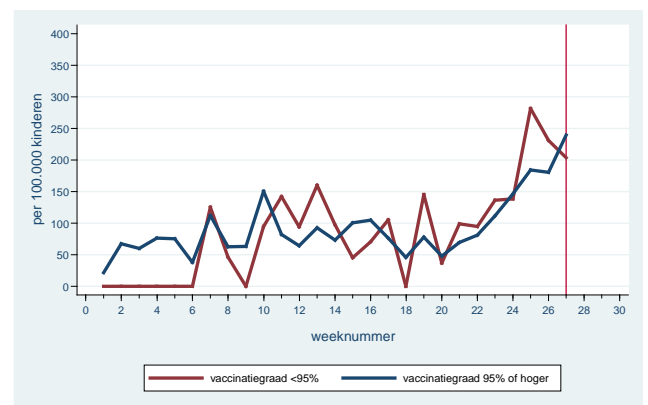
In gebieden waar veel kinderen zijn gevaccineerd tegen mazelen, blijkt de mazelenepidemie wel degelijk merkbaar. In het hele land gaan ouders van jonge kinderen met een ‘vlekjesziekte’ vaker naar hun huisarts dan gebruikelijk. Dit blijkt uit de surveillance cijfers van NIVEL zorgregistraties eerste lijn.

In **figuur 1** is te zien dat deze stijging half juni (week 24) werd ingezet. Gemiddeld komen kinderen onder de vijf jaar 3,0 keer per jaar op consult bij hun huisarts [Stirbu-Wagner, 2010]. De kinderen die zich sinds mei met vlekjes bij de huisarts presenteerden, kwamen in 2012 iets vaker op consult, gemiddeld 3,9 keer. Voor de onderliggende redenen voor deze consulten – gezondheidsproblemen of ongerustheid – is diepgaander onderzoek nodig.

Als de cijfers worden uitgesplitst naar gebieden met een lage en hoge vaccinatiegraad voor mazelen, dan is te zien dat die stijging zich niet beperkt tot de zogenoemde Biblebelt (**figuur 2**). Hoewel er natuurlijk sprake kan zijn van een daadwerkelijke verhoging van andere vlekjesziekten, is het aannemelijk dat ouders vanwege de mazelenepidemie vaker ongerust zijn. Ten onrechte, want een mazeleninfectie bij gevaccineerde kinderen is uiterst zeldzaam [RIVM].

Kinderziekten met vlekjes

Er zijn verschillende kinderziekten waarbij er rode vlekjes op de huid verschijnen [NHG, 2013]. Huisartsen maken in hun patiëntendossiers onderscheid tussen mazelen, rode hond, waterpokken en roodvonk. De vijfde en zesde ziekte en andere vlekjesziekten worden samengenomen onder de diagnose ‘niet nader

Figuur 2. Wekelijks aantal kinderen (0 – 4 jaar) dat contact heeft met de huisarts vanwege de diagnose virusinfectie met exantheem (‘vlekjes’), uitgesplitst naar gebieden met een lage en hoge vaccinatiegraad voor bof, mazelen en rode hond (BMR).

gespecificeerde virusinfectie met exantheem (huiduitslag)’. Mazelen, rode hond en roodvonk moeten gemeld worden bij de GGD, maar voor andere kinderziekten met vlekjes geldt dat niet. De surveillance van het NIVEL richt zich vooral op deze niet-meldingsplichtige infectieziekten.

Surveillance

NIVEL zorgregistraties – Surveillance is een nieuw systeem, gebaseerd op gegevens van huisartsen over klachten en aandoeningen in de Nederlandse bevolking. Deelnemende huisartsenpraktijken leveren wekelijks – geanonimiseerde – gegevens uit hun elektronisch medische dossiers. Meer informatie hierover staat in een apart [factsheet](#).

Contact

Mariëtte Hooiveld, projectleider

e-mail: m.hooiveld@nivel.nl

tel: 030-2729 681 / 700

web: www.nivel.nl/surveillance

Referenties

- Nederlands Huisarts Genootschap (NHG). Kinderziekten met vlekjes. www.thuisarts.nl [geraadpleegd op 12 juli 2013]
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). LCI-richtlijn Mazelen (morbilli). http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Professioneel_Praktisch/Richtlijnen/Infectieziekten/LCI_ri chtlijnen/LCI_ richtlijn_ Mazelen_ morbilli [geraadpleegd op 12 juli 2013].
- Stirbu-Wagner I, Dorsman SA, Visscher S, Davids R, Gravestein JV, Abrahamse H, Van Althuis T, Jansen B, Schlieff A, Tiersma W, Walk C, Wentink E, Wennekes L, Braspenning J, Korevaar JC. Landelijk Informatienetwerk Huisartsenzorg. Feiten en cijfers over huisartsenzorg in Nederland. Utrecht/Nijmegen: NIVEL/IQ, 2010. <http://www.nivel.nl/alle-contacten-met-de-huisartspraktijk-vaste-patienten-passanten-in-2010> [geraadpleegd op 12 juli 2013]